

Wikipedia voor vertalers (3)

Het heeft even geduurd (vertalers moeten soms ook vertalen), maar hier is dan de derde en laatste aflevering in de miniserie *Wikipedia voor vertalers*. In de eerste twee afleveringen bespraken we al hoe vertalers zich nuttig kunnen maken door vertalersnamen toe te voegen in bestaande artikelen over buitenlandse auteurs en door zelf nieuwe artikelen over belangrijke buitenlandse auteurs op te zetten. De laatste stap voor vertalers die de smaak te pakken hebben en alle schroom hebben afgelegd, ligt dan voor de hand: het aanmaken van een artikel over hun eigen auteurschap of dat van een collega-vertaler.

Het idee alleen al zal veel vertalers, die gewend zijn aan een bescheiden bestaan in de coulissen van de literatuur of het boekenbedrijf, tegen de haren in strijken. Maar het hoeft niet per se te getuigen van hybris of hang naar zelfpromotie. De Wikipedia-regels voor het schrijven van artikelen zijn trouwens zonneklaar: zelfpromotie is absoluut *not done*, het wordt dan ook sterk afgeraden om een pagina over jezelf te schrijven, omdat de ervaring leert dat veel mensen niet tot voldoende neutraliteit en distantie in staat zijn. Uiteindelijk gaat het in Wikipedia om informatieverschaffing, en zoals het een encyclopedie betaamt dient die informatie objectief en verifieerbaar te zijn en zonder waardeoordelen of subjectieve meningen te worden verwoord.

Maar vertalers hoeven echt niet te wachten tot ze spontaan of uit het niets op Wikipedia belanden. Als we kijken naar de criteria die op Wikipedia worden genoemd voor de relevantie van een artikel, blijkt dat 'bekendheid in of buiten het eigen gebied van expertise' daarvan het voornaamste is. Het winnen van een prijs, het vertalen van een boek dat stof doet opwaaien zijn goede aanleidingen. Maar ook, simpelweg, het bijeenvertalen van een voldoende omvangrijk of interessant oeuvre. Wikipedia-moderatoren, zo blijkt uit de antwoorden op helpdeskvragen, gebruiken Google Search als ijkpunt voor naamsbekendheid en indirect als maatstaf voor de relevantie van een artikel; als een vertaler aan dat criterium voldoet, hoeft niets hem te letten om op Wikipedia een beknopt, feitelijk overzicht van zijn oeuvre te geven. Kritische proeflezers zijn altijd wel te vinden, waarmee het gevaar van subjectiviteit en gebrek aan neutraliteit gemakkelijk kan worden bezworen.

Nog even dit: waarom zouden we dit allemaal eigenlijk moeten willen? Hoofdzakelijk om twee redenen, die twee kanten van dezelfde medaille vormen. Voor de vertalers zelf is maatschappelijke zichtbaarheid ongetwijfeld de voornaamste sleutel tot culturele en financiële waardering voor hun

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

werk. Voor het publiek is het niet alleen een nuttige extra informatiebron, maar ook een prikkel tot een bewustere manier van lezen, die rekening houdt met het dubbele auteurschap dat vertaalde boeken kenmerkt. Tel uit je winst!

Voorbeelden van lemma's die wij hebben aangemaakt: [Paul Beers](#), [Thérèse Cornips](#), [Hans Driessen](#), [Martin de Haan](#), [Rokus Hofstede](#), [Wilfred Oranje](#), [Mariolein Sabarte Belacortu](#).

Dit artikel verschijnt ook op [de website van Martin de Haan en Rokus Hofstede](#).